

NVAO • VLAANDEREN

KWALITEITSZORGSTELSEL VLAANDEREN 2025-2031

BEOORDELINGSKADER
OPLEIDINGSACCREDITATIE
OP MAAT VAN DE EIGEN REGIE

24 SEPTEMBER 2025

NVAO • VLAANDEREN

KWALITEITSZORGSTELSEL VLAANDEREN 2025-2031

BEOORDELINGSKADER
OPLEIDINGSACCREDITATIE
OP MAAT VAN DE EIGEN REGIE

24 SEPTEMBER 2025

Dit beoordelingskader is van toepassing op de Vlaamse universiteiten en hogescholen.

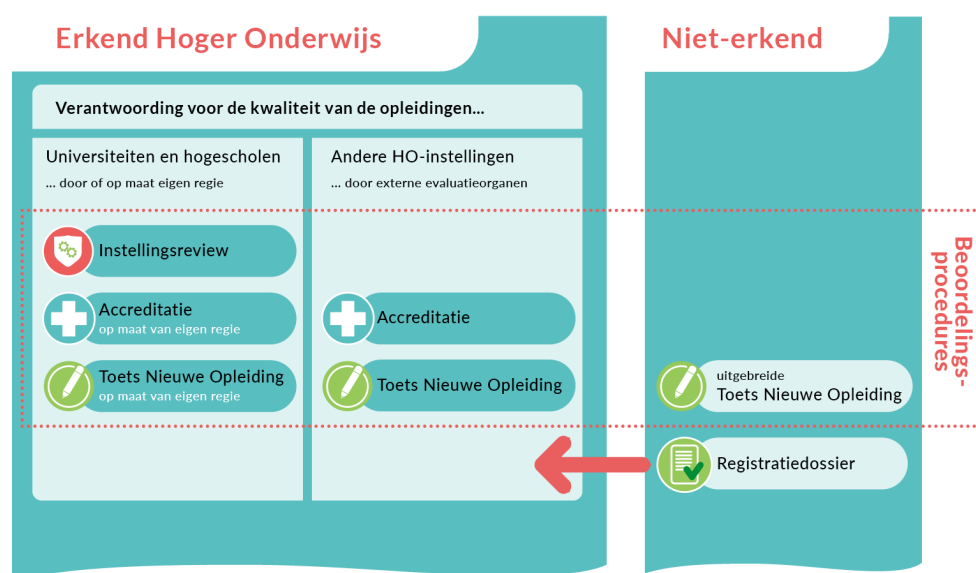
Inhoud

Overzicht kwaliteitszorgstelsel 2025-2031	8
Erkend hoger onderwijs	8
Niet-erkend hoger onderwijs	9
1 Inleiding	10
2 Beoordelingsfilosofie	12
2.1 Invulling betrokkenheid externe, onafhankelijke deskundigen	12
2.2 NVAO's Waarderende Aanpak	12
3 Beoordelingsprincipe	13
3.1 Beoordelingsgrond	13
3.2 Beoordelingsschaal en beslisregel	14
4 Beoordelingsprocedure	16
4.1 Vooroverleg	16
4.2 Zelfevaluatie rapport	16
4.3 Aanvraag	17
4.4 Ontvankelijkheid	17
4.5 Betaling procedure	17
4.6 Samenstelling van de commissie	17
4.7 Dialoog met de opleiding (instelling)	18
4.8 Beoordeling en beoordelingsrapport	19
4.9 Accreditatiebesluit	20
4.10 Intern bezwaar en extern beroep	20
4.11 Publicatie	20
5 Beoordelingsprocedure na positief accreditatiebesluit met beperkte geldigheidsduur	21
5.1 Afstemming voorwaarde(n)	21
5.2 Vooroverleg	21
5.3 Zelfevaluatie rapport	21
5.4 Aanvraag	22
5.5 Ontvankelijkheid	22
5.6 Betaling procedure	22
5.7 Samenstelling van de commissie	22
5.8 Dialoog met de opleiding (instelling)	22
5.9 Beoordeling en beoordelingsrapport	22
5.10 Accreditatiebesluit	22
5.11 Intern bezwaar en extern beroep	23
5.12 Publicatie	23
6 Verplichte documentatie	24
6.1 Administratieve gegevens van de instelling en de opleiding	24
6.2 Aanvullende informatie op verzoek van de commissie	24

Overzicht kwaliteitszorgstelsel 2025-2031

Het Kwaliteitszorgstelsel – Vlaanderen 2025-2031 focust op de kwaliteit van individuele opleidingen en de verantwoording ervoor. Dit gebeurt ofwel via de instellingsreview die de universiteiten en hogescholen de gelegenheid biedt om zelf borg te staan voor de kwaliteit van hun opleidingen, ofwel via tussenkomst van een extern evaluatieorgaan. Een extern evaluatieorgaan is een kwaliteitszorgorganisatie die geregistreerd is in het *European Quality Assurance Register for higher education* (EQAR, www.eqar.eu) of door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO, www.nvao.org) erkend is op basis van een samenwerkingsakkoord dat verzekert dat de externe beoordeling tot stand komt in overeenstemming met de *Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area* (ESG, 2015). Dit laatste geldt voor externe evaluatieorganen die ook kwaliteitszorgactiviteiten uitvoeren buiten de Europese Hogeronderwijsruimte. Bij elke beoordeling van onderwijskwaliteit worden externe, onafhankelijke deskundigen ('peers') betrokken, hetzij door de instelling zelf, hetzij via een commissie die ingesteld wordt door de NVAO of door een evaluatieorgaan.

Erkend hoger onderwijs

Universiteiten en hogescholen

Universiteiten en hogescholen staan zelf in voor de borging van de kwaliteit van hun opleidingen. Zij leggen hiervoor maatschappelijk verantwoording af door informatie over de kwaliteit van elke geaccrediteerde opleiding op hun website te publiceren. De **instellingsreview** beoordeelt de wijze waarop een universiteit of hogeschool onderwijsbeleid voert. Als onderdeel van dat onderwijsbeleid voert elke instelling een regie om zelf de kwaliteit van de opleidingen te borgen. Deze verantwoordelijkheid over de borging van de opleidingskwaliteit is van toepassing op geaccrediteerde opleidingen. Elke nieuw op te starten opleiding ondergaat daarom eerst een **toets nieuwe opleiding**, een beoordeling door een externe commissie van de potentiële kwaliteit van de opleiding. Na de erkenning als nieuwe opleiding volgt ook een eerste **opleidingsaccreditatie**: de formele vaststelling door de NVAO dat de opleiding voldoet aan vooraf bepaalde minimale kwaliteits- en niveauvereisten. Na de eerste opleidingsaccreditatie (met positieve uitkomst) worden de universiteiten en hogescholen zelf verantwoordelijk voor de borging van de kwaliteit van de opleiding. Indien op basis van een instellingsreview blijkt dat een universiteit of hogeschool niet zelf de kwaliteit van haar geaccrediteerde

opleidingen kan borgen, neemt de NVAO deze borging over. De borging gebeurt dan per opleiding door de NVAO.

De toets nieuwe opleiding en de opleidingsaccreditatie worden zodanig vormgegeven dat ze maximaal aansluiten bij de regie die de instelling voert op de kwaliteitsborging van haar andere opleidingen. We spreken dan van procedures op maat van de eigen regie.

Andere instellingen

Alle andere erkende instellingen voor hoger onderwijs leggen verantwoording af voor de kwaliteit van de opleidingen door tussenkomst van een extern evaluatieorgaan. Elke nieuw op te starten opleiding ondergaat een door de NVAO gecoördineerde **toets nieuwe opleiding** en vervolgens vinden periodiek **opleidingsaccreditaties** plaats.

Systeembrede analyses

Systeembrede analyses hebben tot doel goede praktijken in beeld te brengen en te delen binnen de hogeronderwijsgemeenschap. Het stimuleert instellingen om te leren van elkaar, met name rond thema's gerelateerd aan onderwijsbeleid en opleidingskwaliteit.

Niet-erkend hoger onderwijs

Niet-erkende onderwijsverstrekkers kunnen door de Vlaamse Regering geregistreerd worden als aanbieder van erkend hoger onderwijs. Dit gebeurt op basis van een **registratiedossier**, aangevuld met een positief besluit van de NVAO over de (potentiële) kwaliteit van hun onderwijs na uitvoering van een door de NVAO gecoördineerde **uitgebreide toets nieuwe opleiding** voor minstens één van hun opleidingen.

1 Inleiding

Opleidingsaccreditatie is de formele vaststelling door de NVAO dat een opleiding voldoet aan de kwaliteits- en niveauvereisten zoals opgenomen in dit beoordelingskader.

De NVAO baseert haar accreditatiebesluit op een beoordeling van de opleidingskwaliteit door een commissie van externe, onafhankelijke deskundigen.

Het voorliggende beoordelingskader bevat de beoordelingsfilosofie, het beoordelingsprincipe en de te volgen beoordelingsprocedure, inclusief de beoordelingsprocedure na positief accreditatiebesluit met beperkte geldigheidsduur.

I. Beoordelingsfilosofie

Het beoordelingsproces dat resulteert in een accreditatiebesluit verloopt in overeenstemming met de beoordelingsfilosofie die steunt op een specifieke invulling van de betrokkenheid van externe, onafhankelijke deskundigen en op NVAO's Waarderende Aanpak.

II. Beoordelingsprincipe

Het beoordelingsprincipe bevat twee aspecten, enerzijds de beoordelingsgrond op basis waarvan de beoordeling van de kwaliteit van een opleiding gebeurt, en anderzijds de beoordelingsschaal en beslisregel die de commissie hanteert voor haar gemotiveerd oordeel over de kwaliteit van de opleiding.

De kwaliteit van een opleiding wordt aangetoond aan de hand van acht kwaliteitskenmerken. Deze kwaliteitskenmerken zijn de kenmerken van een kwaliteitsvolle hogeronderwijsopleiding en sluiten aan bij de *Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area* (ESG, 2015). Voor elke opleiding waarvan de kwaliteit voldoet, is de aanwezigheid van de kwaliteitskenmerken geborgd. Daarnaast wordt tijdens de beoordeling nagegaan hoe enerzijds interne en externe stakeholders en anderzijds externe en onafhankelijke deskundigen betrokken worden bij de opleiding. Indien van toepassing, gaat de commissie na of de opleiding voldoet aan de regelgeving voor de toegang tot overeenkomstige ambten of beroepen.

III. Beoordelingsprocedure

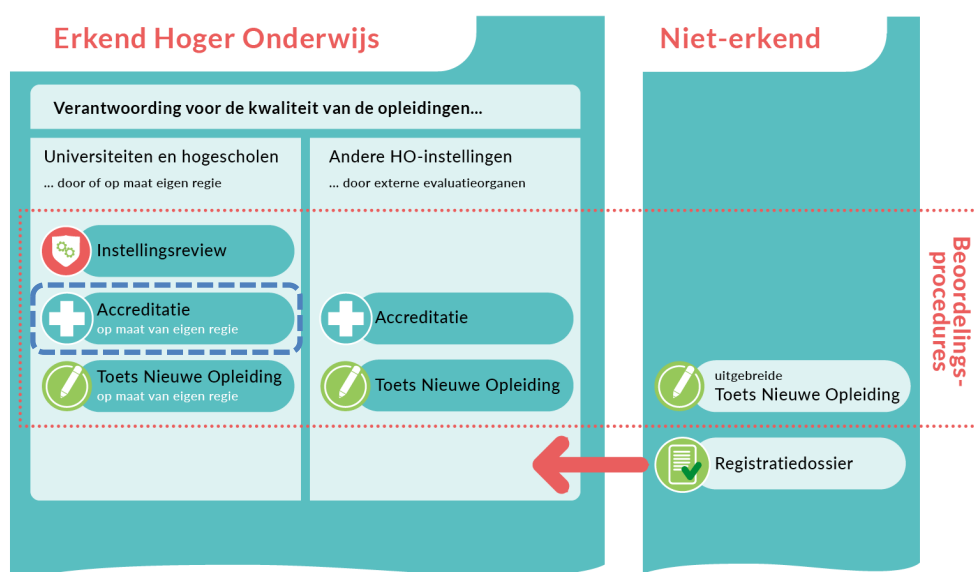
De beoordelingsprocedure wordt gecoördineerd door de NVAO en wordt afgestemd op de regie die de instelling heeft uitgewerkt voor de borging van de kwaliteit van haar opleidingen. Deze aanpak impliceert een grote vormvrijheid in de aan te leveren documentatie. In haar zelfevaluatie kan een instelling indien ze dat wenst de kwaliteit van de opleiding aantonen aan de hand van resultaten en uitkomsten van de eigen regie. Vervolgens zal de commissie in samenspraak met de opleiding (en instelling) de onderlinge dialoog vormgeven. De commissie spreekt steeds met alle stakeholders: opleidingsverantwoordelijken, docenten, studenten van de opleiding en vertegenwoordigers uit het beroepenveld. De duur van gesprekken, de invulling van het programma en de concrete gespreksonderwerpen kunnen variëren afhankelijk van hetgeen de opleiding in de zelfevaluatie aan bod brengt en het onderzoek dat de commissie op basis hiervan wil voeren.

IV. Beoordelingsprocedure na positief accreditatiebesluit met beperkte geldigheidsduur

Deze beoordelingsprocedure vertoont meer flexibiliteit en krijgt vorm in functie van wat de opleiding (instelling) moet aantonen om te voldoen aan de voorwaarden die aanleiding gaven tot het positief accreditatiebesluit met beperkte geldigheidsduur.

V. Accreditatie

Op basis van het vastgestelde beoordelingsrapport van de commissie neemt de NVAO een accreditatiebesluit volgens de beoordelingsschaal en beslisregels in dit kader. De toegekende accreditatietermijn wordt opgenomen in het Hogeronderwijsregister. Via de accreditatie kan de opleiding rekenen op overheidsfinanciering en kan ze door de overheid erkende diploma's met bijhorende graad verstrekken.

De positie van de hier beschreven beoordelingsprocedure binnen het Vlaamse kwaliteitszorgstelsel.

2 Beoordelingsfilosofie

2.1 Invulling betrokkenheid externe, onafhankelijke deskundigen

Binnen het Vlaamse kwaliteitszorgstelsel staat de op internationaal aanvaarde wijze uitgevoerde peer review centraal. De NVAO organiseert daartoe een dialoog tussen een commissie van externe, onafhankelijke deskundigen en de opleiding die wordt beoordeeld. De commissie combineert daarbij een aantal deskundigheden die volgens de NVAO nodig zijn om een gezaghebbende beoordeling uit te voeren. Bij een opleidingsbeoordeling gaat het ten minste om vakdeskundigheid, internationale deskundigheid, werkvelddeskundigheid, onderwijsdeskundigheid, evaluatiedeskundigheid en studentgebonden deskundigheid. Daarnaast beschikt de commissie over een grondige kennis van het Vlaamse hoger onderwijs. Deze deskundigheden worden geëxpliciteerd in het voorliggende beoordelingskader.

De externe deskundigen moeten bovendien onafhankelijk zijn. Dat betekent onder andere dat ze geen enkel belang, noch positief, noch negatief, mogen hebben bij het resultaat en de gevolgen van de beoordeling, en dat ze vijf jaren voorafgaand aan de aanstelling van de commissie geen relaties of banden hebben met de instelling. NVAO's commissieleden ondertekenen hiertoe een deontologische code waarin de onverenigbaarheden voor deelname aan een commissie welomschreven zijn opgelijst. De deontologische code wordt gepubliceerd op de website van de NVAO.

Bij de beoordelingen die instellingen in het kader van de eigen regie zelf organiseren betrekken zij ook externe, onafhankelijke deskundigen. Tijdens de instellingsreview beoordeelt de reviewcommissie de invulling en operationalisering van deze betrokkenheid.

2.2 NVAO's Waarderende Aanpak

Het kwaliteitszorgstelsel gaat uit van vertrouwen in de bestaande kwaliteit van het hoger onderwijs en legt een grote verantwoordelijkheid bij de instelling. De commissie neemt de context en de gemaakte keuzes van de opleiding als uitgangspunt bij haar beoordeling van de kwaliteit. De eigen regie die de instelling heeft uitgewerkt voor de kwaliteitsborging van haar opleidingen biedt de mogelijkheid om de opleidingsaccreditatie deels af te stemmen op de methodologie die de instelling zelf hanteert. Op die manier erkent de NVAO de verantwoordelijkheid die instellingen opnemen wat betreft de uitbouw van hun onderwijsbeleid en hun kwaliteitszorg op opleidingsniveau.

Om bovenstaande basisfilosofie ook te laten terugkomen in het beoordelingsproces hanteert de commissie NVAO's Waarderende Aanpak. Die Waarderende Aanpak is geen kwaliteitszorgmodel, maar een filosofie, een mindset, een stijl of een ingesteldheid die leidend is in het gehele beoordelingsproces en de vormgeving van alle onderdelen. Via de Waarderende Aanpak wordt de focus gelegd op 'wat' er is en 'wat' er kan binnen de geldende context, zonder te focussen op wat er zou moeten zijn of invulling te geven aan het 'hoe'. Dat laatste behoort steeds tot de autonomie van de instelling of opleiding. NVAO's Waarderende Aanpak biedt steeds ruimte voor een diepgaand, kritisch onderzoek. Vanuit de filosofie van de Waarderende Aanpak volgt dat de opleiding zelf waar mogelijk en nodig nadere invulling geeft aan het beoordelingskader.

Een open dialoog vormt een sleutelement van het beoordelingsproces. Binnen de beoordeling wordt bijzondere aandacht besteed aan wat goed gaat, met een focus op het verankeren en stimuleren van goedlopende processen. Dat neemt niet weg dat onduidelijkheden of aandachtspunten door de commissie aan de oppervlakte gebracht worden en kritisch onderzocht worden, met als doel te komen tot een gewogen en gedragen oordeel.

Zodoende staat NVAO's Waarderende Aanpak kritisch onderzoek en kritische oordeelsvorming niet in de weg, maar gaat hierbij wel uit van een dialoog en van gedeelde inzichten.

3 Beoordelingsprincipe

3.1 Beoordelingsgrond

De beoordeling van de opleidingskwaliteit wordt vormgegeven op basis van drie samenhangende vragen:

- Wat beoogt de opleiding?
- Hoe realiseert de opleiding dat?
- Hoe wordt vastgesteld dat wat beoogd werd, gerealiseerd is?

Deze vragen bepalen de reikwijdte van het onderzoek dat in functie van de beoordeling wordt gevoerd.

In het licht van NVAO's Waarderende Aanpak beschikt de opleiding over de ruimte om in te spelen op de context waarin ze zich bevindt. Inhoudelijke keuzes worden niet in vraag gesteld, maar moeten aansluiten bij de manier waarop de opleiding zich profileert. De opleiding betreft interne en externe stakeholders enerzijds en externe en onafhankelijke deskundigen anderzijds. Daarnaast leeft ze de relevante regelgeving voor de toegang tot bepaalde ambten of beroepen na.

De borging van de kwaliteit van de opleidingen gebeurt op internationaal aanvaarde wijze. Dit betekent dat de *Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area* (ESG, 2015) gevolgd worden. De kwaliteitskenmerken zijn een vertaling van de elementen uit de ESG die kwaliteitsvolle hogeronderwijsopleidingen typeren. De kwaliteitskenmerken zijn evenwel geen onderscheiden standaarden die elk apart tot een oordeel moeten leiden.

Voor een opleiding waarvan de kwaliteit voldoet, is de aanwezigheid van al de volgende kwaliteitskenmerken geborgd:

1. De leerresultaten van de opleiding vormen een heldere en opleidingsspecifieke invulling van de internationale eisen met betrekking tot niveau, inhoud en oriëntatie;
2. Het curriculum van de opleiding sluit aan bij de meest recente ontwikkelingen in het vakgebied, houdt rekening met de ontwikkelingen in het werkveld en is maatschappelijk relevant;
3. De voor de opleiding ingezette docenten bieden de studenten optimaal de mogelijkheid om de leerresultaten te behalen;
4. De opleiding biedt de studenten adequate en gemakkelijk toegankelijke voorzieningen en studiebegeleiding;
5. De onderwijsleeromgeving stimuleert de studenten om een actieve rol te spelen in het leerproces en draagt bij tot een vlotte studievoortgang;
6. De beoordeling van studenten weerspiegelt het leerproces en concretiseert de beoogde leerresultaten;
7. De opleiding verstrekt volledige en gemakkelijk leesbare informatie over alle fasen van de studieloopbaan;
8. Informatie over de kwaliteit van de opleiding is publiek toegankelijk.

3.2 Beoordelingsschaal en beslisregel

Beoordelingsschaal

De beoordeling van de kwaliteit van de opleiding leidt tot één van de volgende drie besluiten:

- positief accreditatiebesluit;
- positief accreditatiebesluit met een beperkte geldigheidsduur;
- negatief accreditatiebesluit.

Beslisregel voor het accreditatiebesluit

De kwaliteit van de opleiding wordt beoordeeld op basis van de integrale beoordelingsgrond waarbij de samenhangende vragen niet afzonderlijk worden gewogen. Het besluit vloeit voort uit een holistisch en beargumenteerd oordeel op basis van de bevindingen uit het gevoerde onderzoek.

Vanuit de basisfilosofie van het kwaliteitszorgstelsel volgt dat de beoordeling ervan uitgaat dat de kwaliteit van de opleiding voldoet aan de beoordelingsgrond. Het tegendeel moet omstandig onderbouwd worden.

Positief accreditatiebesluit

De kwaliteit van de opleiding kan op basis van de beoordelingsgrond verifieerbaar worden aangetoond. Aanbevelingen zijn nooit in strijd met een positief accreditatiebesluit. Het positieve accreditatiebesluit heeft een geldigheidsduur van zes jaar en sluit aan op de vorige accreditatieperiode.

Positief accreditatiebesluit met beperkte geldigheidsduur

De kwaliteit van de opleiding kan op welomschreven aspecten van de beoordelingsgrond niet verifieerbaar worden aangetoond. Een gebrek aan kwaliteit wordt expliciet onderbouwd aan de hand van (een) voorwaarde(n) waaraan voldaan moet zijn om het gebrek te remediëren. Naast voorwaarden kunnen ook aanbevelingen geformuleerd worden.

De beperkte geldigheidsduur wordt in samenspraak met de opleiding vastgelegd en houdt rekening met de termijn waarop de opleiding de voorwaarden kan vervullen. De maximale duurtijd bedraagt drie jaar, sluit aan op de vorige accreditatieperiode en leidt uiterlijk drie maanden vóór het verstrijken van de duurtijd tot een nieuw accreditatiebesluit.

Beslisregel voor het accreditatiebesluit na beperkte geldigheidsduur

De kwaliteit van de opleiding wordt beoordeeld aan de hand van de voorwaarden die haar werden opgelegd in het kader van een positief accreditatiebesluit met beperkte geldigheidsduur. Het besluit vloeit voort uit een holistisch en beargumenteerd oordeel op basis van de bevindingen.

Positief accreditatiebesluit

De opleiding toont aan dat ze heeft voldaan aan de voorwaarden die haar werden opgelegd in het kader van een positief accreditatiebesluit met beperkte geldigheidsduur. Aanbevelingen zijn nooit in strijd met een positief accreditatiebesluit.

Het positieve accreditatiebesluit heeft een geldigheidsduur van zes jaar, verminderd met de duurtijd van de beperkte geldigheidsduur, en sluit aan op de vorige accreditatieperiode.

Negatief accreditatiebesluit

Uit een nieuwe opleidingsbeoordeling naar aanleiding van een eerder genomen positief accreditatiebesluit met beperkte geldigheidsduur blijkt dat de kwaliteit van de opleiding op welomschreven aspecten van de beoordelingsgrond niet verifieerbaar kan worden aangetoond. De opleiding verliest haar accreditatie en het instellingsbestuur zet de opleiding stop. De instelling garandeert dat de studenten hun opleiding kunnen voortzetten door samenwerking met een andere instelling. De Vlaamse Regering kan maatregelen nemen als de instelling daartoe in gebreke blijft. Het instellingsbestuur kan de opleiding binnen zes jaar niet heropstarten.

4 Beoordelingsprocedure

Aansluitend bij de Waarderende Aanpak worden ook alle stappen in het beoordelingsproces waarderend vormgegeven, gaande van de training van de commissieleden, over het onderzoek van de commissie tot de uiteindelijke rapportering.

4.1 Vooroverleg

In de aanloop naar de formele aanvraag kan de opleiding (instelling) tot uiterlijk drie maanden voor de mogelijke indiendatum van het aanvraagdossier een vooroverleg voeren met de NVAO om af te stemmen over de volgende aspecten:

- Timing en stappen in de procedure, incl. de planning van de dialoog tussen de commissie en de opleiding (instelling);
- Profiel van de commissie en combinatie van de deskundigheden;
- Opmaak van het Zelfevaluatie-rapport en aan te leveren documentatie op maat van de eigen regie;
- Voorstel vormgeving van het onderzoek van de commissie in overeenstemming met de eigen regie.

4.2 Zelfevaluatie-rapport

De opleiding stelt een Zelfevaluatie-rapport op dat een dubbel doel dient:

- Reflecteren op de eigen onderwijspraktijk waarbij er zorg voor wordt gedragen dat die reflectie breed gedragen is binnen de opleiding;
- De commissie inzicht verschaffen in wat de opleiding beoogt, hoe ze dit realiseert, en hoe wordt vastgesteld dat wat beoogd werd, gerealiseerd is.

In het Zelfevaluatie-rapport is er aandacht voor de context waarbinnen de opleiding wordt aangeboden en voor de wijze waarop interne en externe stakeholders, en deskundigen betrokken worden bij de opleiding. Indien van toepassing, wordt verwezen naar de relevante regelgeving voor de toegang tot bepaalde ambten of beroepen.

Het Zelfevaluatie-rapport stelt de commissie in staat een onderzoek te voeren naar de antwoorden op de drie samenhangende vragen. De opleiding kan voor de onderbouwing van de kwaliteit gebruik maken van resultaten en uitkomsten van de eigen regie op de borging van de kwaliteit van de opleidingen.

Het Zelfevaluatie-rapport is een op zichzelf staand document dat zelfstandig te lezen is. Het telt maximaal 15.000 woorden, exclusief de verplichte documentatie in bijlage, zoals weergegeven in hoofdstuk 6. De concrete vorm en invulling van het zelfevaluatie-rapport is niet bepaald en behoort tot de autonomie van de opleiding. Informatie die (publiek) beschikbaar is op de website, kan worden verstrekt via een weblink.

4.3 Aanvraag

De beoordelingsprocedure start vanaf het moment dat de NVAO een accreditatieaanvraag ontvangt. Instellingen die een gezamenlijk georganiseerde opleiding aanbieden, dienen een gezamenlijke aanvraag in.

Als vormvereiste geldt dat de aanvraag elektronisch gebeurt via de procedurepagina (of in noodgeval per e-mail via aanvraag@nvao.org) en bestaat uit een door het instellingsbestuur ondertekende aanvraagbrief en het Zelfevaluatierapport, zoals omschreven onder 4.2. Indien een commissielid daarom verzoekt, stuurt de instelling een papieren versie naar dit commissielid.

Aanvragen worden ingediend uiterlijk acht maanden voor de lopende accreditatie of de erkenning als nieuwe opleiding verstrijkt.

4.4 Ontvankelijkheid

De NVAO controleert de ontvankelijkheid van de aanvraag om na te gaan of aan de vormvereiste voldaan is. Indien de aanvraag onontvankelijk is, wordt de instelling daarvan op de hoogte gebracht binnen een termijn van 15 kalenderdagen. De instelling dient vervolgens in overleg met de procescoördinator de aanvraag te vervolledigen binnen een termijn van 30 kalenderdagen. Indien niet tijdig een volledig dossier wordt ingediend, wordt de aanvraag definitief onontvankelijk verklaard.

4.5 Betaling procedure

Nadat de aanvraag onontvankelijk is, ontvangt de instelling de vraag om de kostprijs van de opleidingsaccreditatie in één keer te betalen. Het tarief voor deze procedure wordt vastgelegd door de Vlaamse minister van Onderwijs. De kosten verbonden aan de werking van de commissie (vergoedingen, reiskosten, overnachtingen, enz.) worden hiermee door de NVAO betaald.

4.6 Samenstelling van de commissie

De NVAO stelt de commissie samen die de opleidingsbeoordeling uitvoert. Een commissie bestaat uit een aantal deskundigen die een oordeel kunnen uitspreken over de kwaliteit van de opleiding. Om te kunnen inspelen op de context van de opleiding, neemt de NVAO steeds het initiatief om de opleiding (instelling) te betrekken bij de samenstelling van de commissie.

Een commissie telt minimaal vier leden, waaronder een student, en wordt bijgestaan door een procescoördinator van de NVAO en eventueel een externe secretaris. Beiden maken geen deel uit van de commissie.

Om een objectieve en eerlijke beoordeling mogelijk te maken, moet de commissie onafhankelijk van de opleiding kunnen werken. Alle commissieleden, de secretaris en de procescoördinator ondertekenen daartoe een deontologische code.

De commissie moet gezaghebbend zijn en combineert daartoe de volgende deskundigheden:

- Om maximaal te kunnen inspelen op de specifieke context van een opleiding en om het ruimere kader te overzien waarbinnen een opleiding wordt aangeboden, beschikt de commissie over een grondige kennis van het Vlaamse hoger onderwijs;
- Internationale deskundigheid is in de commissie vertegenwoordigd om de commissie in staat te stellen om na te gaan of de opleiding qua inhoud, oriëntatie en niveau voldoet aan wat internationaal gangbaar is en, voor zover van toepassing, beantwoordt aan de eisen die de internationale beroepspraktijk stelt aan de afgestudeerden. Internationale deskundigheid is minstens aanwezig bij ten minste één commissielid dat werkzaam is buiten Vlaanderen;

- Vakdeskundigheid richt zich op de ontwikkelingen in het vakgebied. Een vakdeskundige verzorgt onderwijs of heeft onderwijs verzorgd in eenzelfde of verwante opleiding met dezelfde oriëntatie en draagt bij aan de ontwikkeling van de beroepspraktijk, de discipline of het vakgebied;
- Onderwijsdeskundigheid refereert aan recente ervaring met het geven of ontwikkelen van onderwijs op het relevante opleidingsniveau en aan deskundigheid ten aanzien van de door de opleiding gehanteerde onderwijs(vormen);
- Evaluatiedeskundigheid geeft de commissie de nodige expertise om in te kunnen schatten of de opleiding in staat is om de kwaliteit van het onderwijs te borgen;
- De werkvelddeskundige beschikt over een goed overzicht van de eisen die het beroepenveld stelt aan de afgestudeerden;
- Studentdeskundigheid laat de commissie toe om na te gaan of de studentgerichtheid en studentenbelangen behartigd worden in aspecten zoals informatievoorziening voor studenten, studentenvoorzieningen, studiebegeleiding en studentenparticipatie. Studentdeskundigen hebben bij voorkeur ervaring als studentenvertegenwoordiger binnen een opleiding of instelling.

Commissieleden zijn nog actief in hun deskundigheid (niet noodzakelijk in dienstverband) op het moment dat de commissie wordt aangesteld. Dit geldt ook voor de student in de commissie.

De NVAO deelt de samenstelling van de commissie mee aan de instelling. De instelling heeft het recht om binnen een termijn van 15 kalenderdagen beargumenteerd bezwaren aan te dragen tegen de samenstelling van de commissie. Daarnaast is de instelling gehouden om binnen diezelfde termijn informatie waarover zij beschikt inzake de deskundigheid en onafhankelijkheid van commissieleden, mee te delen aan de NVAO.

De procescoördinator bewaakt de inhoudelijke filosofie van het kwaliteitszorgstelsel en de methodologie van de procedure en zorgt dat de commissie haar onderzoek in de geest daarvan en volgens de Waarderende Aanpak uitvoert. Om dit te verzekeren, worden alle commissieleden voorafgaand aan de procedure grondig getraind door de NVAO. Deze training bereidt de commissieleden voor op hun taken en verantwoordelijkheden en oefent hen in het toepassen van de Waarderende Aanpak. De NVAO stelt de commissieleden tevens een leidraad ter beschikking over de Waarderende Aanpak. Deze leidraad is te consulteren op de website van de NVAO.

4.7 Dialoog met de opleiding (instelling)

De commissie beschikt over minstens zes weken voor het doornemen van het Zelfevaluatie-rapport en de bijhorende documentatie. In het kader van het onderzoek van de commissie organiseert de NVAO een dialoog tussen de commissie en de opleiding (instelling). De vormgeving hiervan gebeurt in samenspraak met de opleiding (instelling) en de commissie. Doorgaans maakt een locatiebezoek hier deel van uit. Indien de commissie zich kan baseren op bevindingen uit een locatiebezoek dat uitgevoerd werd in het kader van een andere beoordelingsprocedure of indien de commissie van mening is dat een fysiek locatiebezoek geen meerwaarde biedt voor haar onderzoek, kan ze besluiten om geen (nieuw) locatiebezoek uit te voeren. Ze kan in plaats daarvan in dialoog gaan met de opleiding (instelling) via een (reeks van) online gesprek(ken). Ook de combinatie van een locatiebezoek en online gesprekken is mogelijk, bijvoorbeeld om bepaalde stakeholders te spreken voor wie de fysieke verplaatsing moeilijk is. De commissie bereidt zich tijdens (een) voorbereidend(e) overleg(gen) voor op de dialoog met de opleiding (instelling).

Voor deze dialoog wordt het programma zodanig vormgegeven dat het de commissie in staat stelt haar opdracht uit te voeren, daarbij maximaal rekening houdend met het Zelfevaluatie-rapport dat de opleiding voorbereid heeft op basis van de resultaten en uitkomsten van de regie voor de borging van de opleidingskwaliteit. Voor de invulling van het programma wordt vertrokken van een programmavoorstel van de opleiding (instelling) dat door de commissie in co-creatie met de opleiding (instelling) wordt aangepast in functie van het onderzoek dat de commissie wil voeren. De procescoördinator fungeert hierbij als tussenpersoon tussen de opleiding en de commissie. Eens het

definitief programma bekend is, kan de opleiding aangeven vanuit welke functies zij gesprekspartners voorstelt.

Over alle gesprekken heen moeten volgende gesprekspartners zeker aan bod komen:

- Opleidingsverantwoordelijken;
- Docenten;
- Studenten van de opleiding;
- Vertegenwoordigers uit het beroepenveld.

Minstens één gesprek vormt een dialoog tussen de commissie en studenten van de opleiding.

Omdat het in de loop van de dialoog kan voorkomen dat de commissie aanvullende informatie opvraagt, wordt er in het programma een vrij moment voorzien. Dit geeft de opleiding (instelling) tevens de mogelijkheid om aanvullende documenten voor te leggen aan de commissie of bijkomende gesprekken in te plannen.

Indien er tijdens het beoordelingsproces zaken plaatsvinden die de onafhankelijkheid van de beoordeling kunnen beïnvloeden, kunnen belanghebbenden, zoals bijvoorbeeld commissieleden, procescoördinatoren, secretarissen, medewerkers van de instelling of studenten, dit melden bij de NVAO via de op de website beschikbare klachtenprocedure.

4.8 Beoordeling en beoordelingsrapport

Het onderzoek van de commissie wordt vormgegeven aan de hand van de drie samenhangende vragen uit de beoordelingsgrond. Daarbij dient te worden opgemerkt dat de vragen niet afzonderlijk aan bod hoeven te komen in het onderzoek, maar dat het beoordelingsrapport dat de bevindingen van de commissie bespreekt, de lezer moet toelaten de vragen te beantwoorden.

Tijdens de dialoog met de opleiding (instelling) en het daaraan voorafgaande overleg van de commissie, verzamelt de secretaris alle input van de commissieleden en stelt een verslag op dat de basis vormt van het beoordelingsrapport.

De commissie adviseert de NVAO in haar beoordelingsrapport over de kwaliteit van de opleiding als geheel. Het eindoordeel op de driepuntsschaal “positief accreditatiebesluit”, “positief accreditatiebesluit met beperkte geldigheidsduur” of “negatief accreditatiebesluit” wordt onderbouwd via de positieve en kritische elementen uit het gevoerde onderzoek naar de kwaliteit van de opleiding.

Het beoordelingsrapport telt 15 tot 20 pagina's en wordt voorafgegaan door een beknopte samenvatting van de bevindingen en het advies van de commissie. De volgende gegevens worden opgenomen in het beoordelingsrapport:

- De administratieve gegevens van de instelling en de opleiding zoals weergegeven onder 6.1;
- De samenstelling van de commissie;
- Het programma voor de dialoog met de opleiding (instelling);
- Een overzicht van het bestudeerde materiaal;
- Een lijst met afkortingen.

Het ontwerp van beoordelingsrapport wordt binnen de vier weken na afronding van het locatiebezoek aan de commissieleden bezorgd. De procescoördinator beoordeelt de interne consistentie van het rapport en de navolgbaarheid van het advies en stelt zo nodig aanpassingen voor aan de commissie die de bevindingen verhelderen of de onderbouwing van het advies versterken. Nadat alle commissieleden hebben ingestemd met de inhoud van het beoordelingsrapport stelt de voorzitter van de commissie het rapport een eerste keer vast.

Vervolgens wordt het rapport aan de instelling bezorgd. Het instellingsbestuur heeft 15 kalenderdagen de tijd om feitelijke onjuistheden te signaleren en opmerkingen van technische aard te formuleren. Waar nodig wordt het rapport bijgesteld, waarna de commissie het beoordelingsrapport definitief vaststelt. De commissie heeft de plicht om ten aanzien van het instellingsbestuur schriftelijk te antwoorden op eventuele inhoudelijke feitelijke onjuistheden dieesignaleerd werden. Het vastgestelde beoordelingsrapport wordt overgemaakt aan de NVAO.

4.9 Accreditatiebesluit

De NVAO neemt binnen een ordetermin van zes maanden na ontvangst van de aanvraag, een accreditatiebesluit en bezorgt vóór het verstrijken van de ordetermin een ontwerp accreditatiebesluit en het onderliggende beoordelingsrapport van de commissie aan het instellingsbestuur. De NVAO komt op basis van het beoordelingsrapport van de commissie tot een accreditatiebesluit, conform de beoordelingsschaal en beslisregels zoals beschreven onder 3.2. Bij de opmaak van het ontwerpbesluit, kan de NVAO de instelling en/of de commissie om aanvullende informatie, toelichtingen en verduidelijkingen vragen. De NVAO kan in haar besluit gemotiveerd afwijken van het advies in het beoordelingsrapport. Dit alles gebeurt in overeenstemming met de bepalingen zoals opgenomen in het 'Reglement inzake Bestuursbeginselen van toepassing bij de besluitvorming door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie'.

Voorafgaand aan het nemen van een positief accreditatiebesluit met beperkte geldigheidsduur organiseert de NVAO een dialoog met de instelling en, desgevallend, de commissie om scherp te stellen wat moet gerealiseerd worden om aan de voorwaarde(n) te voldoen en binnen welke termijn dit realiseerbaar is voor de instelling.

Alvorens het accreditatiebesluit definitief vast te stellen, biedt de NVAO het instellingsbestuur de mogelijkheid om binnen een vervaltermijn van 15 kalenderdagen, die ingaat de dag na deze van ontvangst opmerkingen en/of bezwaren te formuleren op het ontwerp accreditatiebesluit en/of het onderliggende beoordelingsrapport.

Waar nodig worden de ontwerpen bijgesteld. De NVAO bezorgt haar definitief accreditatiebesluit met het onderliggende beoordelingsrapport van de commissie aan de instelling en aan de Vlaamse minister bevoegd voor onderwijs.

4.10 Intern bezwaar en extern beroep

Tegen elk (ontwerp)besluit genomen door de NVAO is intern bezwaar bij de NVAO en extern beroep bij de Raad van State mogelijk conform NVAO's Reglement Bestuursbeginselen. De NVAO voorziet daartoe de nodige informatie op haar website.

4.11 Publicatie

Na de besluitvormingsprocedure publiceert de NVAO het besluit en onderliggende beoordelingsrapport op haar website, in de Database of External Quality Assurance Results (DEQAR), en bezorgt ze beide documenten aan de Vlaamse minister van onderwijs.

5 Beoordelingsprocedure na positief accreditatiebesluit met beperkte geldigheidsduur

Na een positief accreditatiebesluit met beperkte geldigheidsduur organiseert de NVAO een nieuwe opleidingsbeoordeling. De nieuwe opleidingsbeoordeling beoordeelt of de opleiding voldoet aan de voorwaarden die aanleiding gaven tot het positief accreditatiebesluit met beperkte geldigheidsduur, en dus of de opleiding heeft gerealiseerd wat moet gerealiseerd worden om een positief accreditatiebesluit te behouden.

Voor de nieuwe opleidingsbeoordeling geldt het beoordelingskader op basis waarvan het accreditatiebesluit met beperkte geldigheid werd genomen.

De procedure voor een nieuwe opleidingsbeoordeling vertoont meer flexibiliteit en krijgt vorm in functie van wat de opleiding (instelling) moet aantonen om te voldoen aan de voorwaarden die aanleiding gaven tot het positief accreditatiebesluit met beperkte geldigheidsduur. De nieuwe opleidingsbeoordeling richt zich uitsluitend op die elementen van de procedure, zoals beschreven in hoofdstuk 4 van dit beoordelingskader, die relevant zijn om aan te tonen dat voldaan is aan de voorwaarden die aanleiding gaven tot het positieve accreditatiebesluit met beperkte geldigheidsduur. De invulling hiervan wordt in overleg tussen de NVAO, de instelling en, indien nodig, de commissie vastgelegd.

Aansluitend bij NVAO's Waarderende Aanpak worden ook alle stappen in het beoordelingsproces waarderend vormgegeven, gaande van de training van de commissieleden, over het onderzoek van de commissie tot de uiteindelijke rapportering.

5.1 Afstemming voorwaarde(n)

Uiterlijk zes maanden na het definitief positief accreditatiebesluit met beperkte geldigheidsduur organiseert de NVAO een overleg met de opleiding (instelling) en, waar nodig, de commissie om af te stemmen over de volgende aspecten:

- De voorwaarden die aanleiding gaven tot het positief accreditatiebesluit met beperkte geldigheidsduur, en wat de opleiding moet realiseren om een positief accreditatiebesluit te behouden;
- Timing en stappen in de beoordelingsprocedure na positief accreditatiebesluit met beperkte geldigheidsduur;
- Opmaak en invulling van het Zelfevaluatie-rapport.

5.2 Vooroverleg

In de aanloop naar de formele aanvraag kan de opleiding een vooroverleg voeren met de NVAO zoals geformuleerd in hoofdstuk 4.1 van dit beoordelingskader.

5.3 Zelfevaluatie-rapport

Voor een nieuwe opleidingsbeoordeling na een positief accreditatiebesluit met beperkte geldigheidsduur kan het Zelfevaluatie-rapport zich beperken tot de elementen waarop de voorwaarden betrekking hebben. Het Zelfevaluatie-rapport beantwoordt in essentie de vraag hoe de opleiding aan de voorwaarden voldoet die aanleiding gaven tot het positief accreditatiebesluit met beperkte geldigheidsduur.

Het Zelfevaluatie-rapport voldoet verder aan de elementen zoals geformuleerd in hoofdstuk 4.2 van dit beoordelingskader.

5.4 Aanvraag

Aanvragen worden ingediend uiterlijk twaalf maanden voor de lopende accreditatie verstrijkt. Verder gebeurt de aanvraag conform de bepalingen in hoofdstuk 4.3 van dit beoordelingskader.

5.5 Ontvankelijkheid

De NVAO behandelt de ontvankelijkheid van de aanvraag conform de bepalingen in hoofdstuk 4.4 van dit beoordelingskader.

5.6 Betaling procedure

De betaling van de kostprijs van de beoordelingsprocedure gebeurt conform de bepalingen in hoofdstuk 4.5 van dit beoordelingskader.

5.7 Samenstelling van de commissie

Voor een nieuwe opleidingsbeoordeling stelt de NVAO in beginsel opnieuw de commissie aan die het oorspronkelijk advies uitbracht dat aanleiding gaf tot het positief accreditatiebesluit met beperkte geldigheidsduur. De combinatie van deskundigheden, de wijze van samenstelling van de commissie en de werking ervan voldoet daarbij aan de eisen zoals beschreven in hoofdstuk 4.6. Leden die niet langer onafhankelijk zijn of die niet meer actief zijn in hun deskundigheid worden vervangen.

5.8 Dialoog met de opleiding (instelling)

In het kader van het onderzoek van de commissie om een antwoord te vinden op de vraag hoe de opleiding aan de voorwaarden voldoet die aanleiding gaven tot het positief accreditatiebesluit met beperkte geldigheidsduur, organiseert de NVAO een dialoog tussen de commissie en de opleiding. De vormgeving en planning hiervan gebeurt conform hoofdstuk 4.7 van dit beoordelingskader.

Naargelang de vormgeving van het onderzoek door de commissie kunnen de volgende gesprekspartners aan bod komen:

- Opleidingsverantwoordelijken;
- Docenten;
- Studenten van de opleiding;
- Vertegenwoordigers uit het beroepenveld.

5.9 Beoordeling en beoordelingsrapport

Het onderzoek van de commissie wordt vormgegeven aan de hand van de voorwaarden die aanleiding gaven tot het positief accreditatiebesluit met beperkte geldigheidsduur. Het beoordelingsrapport dat de bevindingen van de commissie bespreekt, laat de lezer toe de vraag te beantwoorden of de instelling voldoet aan de voorwaarden die aanleiding gaven tot het positief accreditatiebesluit met beperkte geldigheidsduur, en dus of de opleiding heeft gerealiseerd wat moet gerealiseerd worden om een positief accreditatiebesluit te behouden. Het beoordelingsrapport wordt vastgesteld en aan de instelling bezorgd conform de bepalingen in hoofdstuk 4.8. Het beoordelingsrapport telt maximaal 20 pagina's.

5.10 Accreditatiebesluit

De besluitvorming gebeurt conform de bepalingen in hoofdstuk 4.9 van dit beoordelingskader. Het nieuwe accreditatiebesluit is positief of negatief.

5.11 Intern bezwaar en extern beroep

Tegen elk (ontwerp)besluit genomen door de NVAO is intern bezwaar bij de NVAO en extern beroep bij de Raad van State mogelijk conform NVAO's Reglement Bestuursbeginselen. De NVAO voorziet daartoe de nodige informatie op haar website.

5.12 Publicatie

Na de besluitvormingsprocedure publiceert de NVAO het besluit en onderliggende beoordelingsrapport op haar website, in de Database of External Quality Assurance Results (DEQAR), en bezorgt ze beide documenten aan de Vlaamse minister van onderwijs.

6 Verplichte documentatie

6.1 Administratieve gegevens van de instelling en de opleiding

De administratieve gegevens worden opgenomen in de aanvraag.

Administratieve gegevens van de instelling:

1. naam;
2. adres, website;
3. naam, functie, telefoon en e-mailadres contactpersoon.

Administratieve gegevens van de opleiding:

1. de graad en de kwalificatie van de graad en, in voorkomend geval, de specificatie van de graad;
2. in voorkomend geval de titel die houders van de graad van deze opleiding kunnen voeren;
3. het studiegebied, een deel van een studiegebied of studiegebieden waarbinnen de opleiding wordt gerangschikt;
4. de eventuele afstudeerrichtingen;
5. de vermelding van eventuele opleidingstrajecten voor werkstudenten, voltijds/deeltijds trajecten, dag-/avondonderwijs, onderscheiden vormen van diplomering;
6. de vestiging(en) waar de opleiding wordt aangeboden;
7. de onderwijstaal;
8. de studieomvang uitgedrukt in studiepunten;
9. de opleidingsspecifieke leerresultaten;
10. wanneer het om een graduaats- of bacheloropleiding gaat: de aansluitingsmogelijkheden en de mogelijke vervolgopleidingen; wanneer het om een masteropleiding gaat: de vereiste vooropleidingen en toelatingsvoorwaarden.

6.2 Aanvullende informatie op verzoek van de commissie

De commissie kan tijdens haar onderzoek steeds aanvullende informatie vragen om tot een oordeel te komen. De commissie dient dit verzoek steeds te motiveren. De lijst met bestudeerde informatie wordt opgenomen in het beoordelingsrapport.

